

miniPORADNIK LIPIEC 2022 R.

Czym jest procedura „Niebieskiej Karty” i jak ją uruchomić?

Procedura „Niebieskie Karty” to rodzaj interwencji wskazany w ustawie o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie w sytuacjach, gdy istnieje podejrzenie występowania przemocy. Procedurę tworzą wszystkie czynności podejmowane przez specjalistów, które mają na celu rozpoznanie, czy w rodzinie dochodzi do przemocy i zatrzymanie dalszego krzywdzenia ofiar. Przykładem czynności podejmowanych przez specjalistów są np. udzielanie niezbędnej pomocy osobie dotkniętej przemocą i jej rodzinie, w tym pierwsza pomoc, podejmowanie czynności niezbędnych do ochrony zdrowia, życia i mienia osób dotkniętych przemocą, np. zatrzymanie osoby stosującej przemoc, udzielanie informacji o uprawnieniu do uzyskania bezpłatnego zaświadczenia o przyczynach i rodzaju uszkodzeń ciała związanych z użyciem przemocy, udzielanie informacji o możliwościach uzyskania pomocy psychologicznej, prawej, socjalnej i pedagogicznej, a także o instytucjach świadczących pomoc, formach pomocy dla dzieci oraz możliwościach na przyszłość, np. poinformowanie o miejscach, w których taką pomoc można uzyskać.

PROCEDURA "NIEBIESKIEJ KARTY"

Procedura „Niebieskiej Karty” jest uruchamiana z inicjatywy każdej osoby dotkniętej przemocą w rodzinie oraz osób mających wiedzę, że w danej rodzinie dochodzi do przemocy.

Uruchomienie procedury może nastąpić w różny sposób i w różnych okolicznościach, np.:

- podczas interwencji policji w rodzinie,
- na prośbę osoby doznającej przemocy,
- w trakcie kontaktu przedstawiciela instytucji upoważnionej do wszczęcia procedury z osobą, która doznaje przemocy,
- po zaobserwowaniu niepokojących sygnałów przez wychowawcę lub pedagoga szkolnego,

- podczas badania lekarskiego.

Uprawnionymi do uruchomienia procedury "Niebieskie Karty" są przedstawiciele następujących instytucji:

- policji,
- jednostek organizacyjnych pomocy społecznej,
- komisji rozwiązywania problemów alkoholowych,
- oświaty,
- ochrony zdrowia.

Samo wszczęcie procedury rozpoczyna się od wypełnienia formularza "**Niebieska Karta-A**" przez przedstawiciela jednej z wyżej wymienionych instytucji, podczas rozmowy z osobą doznającą przemocy. Ta część formularza zawiera dane osób uwikłanych w przemoc oraz opisuje sytuację przemocy. Zgodnie z ustawą o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie członkowie grupy roboczej zobowiązani są do zachowania poufności pozyskanych w trakcie realizacji procedury informacji.

Kolejnym etapem procedury „Niebieskiej Karty” jest przekazanie formularza "**Niebieska Karta-B**" zawierającej informacje o prawnych konsekwencjach stosowania przemocy oraz o miejscach, gdzie można uzyskać pomoc do osoby, która doznaje przemocy.

Art. 12 ust. 1 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie wskazuje, że osoby, które w związku z wykonywaniem swoich obowiązków służbowych lub zawodowych powzięły podejrzenie o popełnieniu ściganego z urzędu przestępstwa z użyciem przemocy w rodzinie, niezwłocznie zawiadamiają o tym policję lub prokuratora.

Natomiast zgodnie z ust. 2 wskazanego wyżej artykułu: osoby będące świadkami przemocy w rodzinie powinny zawiadomić o tym policję, prokuratora lub inny podmiot działający na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Formularz "Niebieska Karta-A" zostaje przekazany do przewodniczącego zespołu interdyscyplinarnego niezwłocznie po uruchomieniu procedury, jednak nie później niż w ciągu 7 dni. Następnie powoływana jest grupa robocza do pomocy tej konkretnej rodzinie. Osoba doznająca przemocy jest zapraszana na spotkanie grupy roboczej i nawet jeśli nie przyjdzie, sytuacja taka nie wstrzymuje dalszych prac instytucji. Jeżeli osoba doznająca przemocy zgłosi się, wówczas w zależności od jej potrzeb proponowana jest pomoc prawna, psychologiczna, socjalna oraz medyczna.

Na spotkanie grupy roboczej jest również wzywana osoba stosująca przemoc, informowana jest o tym, czym jest przemoc w rodzinie i jakie są jej konsekwencje prawne oraz o konieczności zaprzestania zachowań przemocowych. Otrzymuje również ofertę miejsc, w których może skorzystać z pomocy.

Zakończenie procedury „Niebieskiej Karty” następuje w przypadku ustania przemocy w rodzinie i zrealizowanie indywidualnego planu pomocy rodzinie. Decyzję o jej zakończeniu procedury podejmuje zespół interdyscyplinarny lub grupa robocza. W każdym wypadku, gdyby w rodzinie znów pojawiła się przemoc, procedura „Niebieskiej Karty” jest wszczynana ponownie.